

ת"פ 37549/01/13 - מדינת ישראל נגד מחמד עבאסי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 37549-01-13 מדינת ישראל נ' עבאסי(אחר/נוסף)
בפני כב' השופט שמואל הרבסט

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מחמד עבאסי

הנאשם

הכרעת דין

הרקע

כנטען בכתב האישום, ביום 19.1.13 בשעה 18:00, סמוך למחנה הפליטים שועפט, התקבצו צעירים אשר החלו ליידות אבנים וזיקוקים לעבר השוטרים שהיו מוצבים במקום.

חלק מהמתפרעים עטו רעלות על פניהם.

הנאשם, אשר היה בין המתפרעים, יידה אבנים לעבר המחסום.

שוטרים סמויים שהיו במהלך פעילות במקום, ירדו מרכבם והחלו לדלוק אחר הנאשם, אשר זיהה את הרודפים והחל לברוח מהמקום. לאחר מרדף קצר, נתפס הנאשם ונעצר.

בשל כל אלו, הואשם הנאשם בעבירות של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, התפרעות והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, על פי סעיפים 1274(1), (2) ו-3), 152 ו-275 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").

תשובה לאישום

בתשובתו לאישום, טען הנאשם כי אכן היה במקום, אולם בנסיבות כשרות ומותרות.

לדבריו, הוא היה באותה העת בדרכו לערוך קניות עבור אחותו בסופר מרקט במקום, אך הוא לא יידה כל אבן לעבר המחסום.

השוטרים התנפלו עליו, תפסו אותו והטמינו בכיסו כובע גרב שלא היה שייך לו.

כתוספת לתשובתו לאישום, גרס הנאשם באמצעות בא כוחו, כי העובדה לפיה הנאשם נלכד על ידי שוטר 260 אינה מוסכמת עליו.

ראיות התביעה

אימתו של הנאשם במשטרה הוגשה וסומנה ת/1.

התביעה העידה את השוטרים שהיו עדים, לטענתה, ליידוי האבנים של הנאשם, ושוטרים סמויים נוספים שהיו מעורבים בלכידתו.

שוטר 213

שוטר זה, ששימש כמפקד הצוות, כמו גם חבריו האחרים, העיד בפניי כשהוא ניצב מאחורי פרגוד, לבוש סרבל ופניו גלויות בפניי בלבד.

לדבריו, באותה העת, הוא הגיע למחסום הכניסה למחנה פליטים שועפט כשהוא לבוש מדים על מנת לזהות מיידו אבנים, ולהכווין אליהם את השוטרים הסמויים הפרושים בשטח על מנת שילכדו אותם (עמ' 13 שורה 13 ועד עמ' 14 שורה 12).

הוא זיהה, לדבריו, צעיר "דומיננטי" שיידה אבנים (יותר מאבן אחת), לבוש מכנסי ג'ינס כחולים, סווצ'ר עם קפוצ'ון כהה עם כיתוב "FOX", וכל זאת בעת שהיה רעול פנים שרעלתו שחורה.

לאחר זיהוי זה, הוא פנה בקשר אל חייליו (שוטרים 252 ו-260) שהיו מוסווים בסמוך להתפרעות, מסר להם את תיאור פרטי הלבוש והם ביצעו את המעצר. בעת ביצוע המעצר, לא היה שוטר 213, מפקד הצוות, בקשר עין עם פקודיו בעת שזינקו מהרכב וביצעו את המעצר.

החשכה החלה לרדת אותה העת, והסביבה הייתה מוארת באמצעות פרוז'קטור רב עוצמה (עמ' 19 שורה 10-7).

כפי הנראה, נעצר במקום חשוד נוסף שפרטי לבושו דומים, אך ללא הכיתוב "FOX" (עמ' 15 שורות 24-21)

לסיום, שוטר 213 שלל, כי בקרב עשרים המתפרעים שהיו במקום (עמ' 16 שורה 18) היה אדם נוסף לבוש סווצ'ר עם כיתוב זהה. הוא שלל זאת, מאחר, ולדבריו, אם היה אדם נוסף שכזה, והוא היה מבחין בו, היה דואג לתדרך את חייליו בהתאם על מנת שיתפסו את האדם הנכון, ובלשונו "בדקות אותם צפיתי הוא היה היחיד עם פוקס" (עמ' 24 שורות 25-28).

שוטר 260

כזכור, העיד שוטר 213, מפקד הצוות, כי הוראותיו עברו באמצעות מכשיר הקשר לשוטריו שהיו מוסווים ברכב במוקד ההתפרעות.

אחד מהשוטרים הוא שוטר 260, שהעיד אף הוא לפניי.

לדבריו, הוא וחבריו נסעו ברכב סמוי עד לנקודה בה נזרקו אבנים, על פי הכוונתו של שוטר 213, מפקד הצוות. בין יתר סימני הזיהוי שפורטו לעיל, גרס שוטר 260 כי שמע דיווח בקשר ממפקדו, לפיו הנאשם היה נעול בנעליים מתוצרת "נייק שוקס" עם פסים אדומים (עמ' 25 שורה 22-27).

כשירד מהרכב הסמוי, הבחין במייד האבנים במרחק של 30 מטרים ממנו, ובחשוד לבוש סווצ'ר ה"FOX" במרחק של 15 מטרים ממנו והחל לרוץ לעברו (עמ' 26 שורה 9-19).

החשוד ניסה להתחמק ולהמלט בין שני כלי רכב שהיו במקום. שוטר 260, שהיה לבוש בסרבל משטרת ירוק ובקסדה צהלי"ת, החל לדלוק אחריו. החשוד, בעת שנמלט, השליך את הרעלה אותה חבש, על הרצפה (עמ' 27 שורות 2-9).

מדובר היה, כך לדבריו, ב"רעלת גרב...זה עם שלושה חורים...בצבע שחור, שלושה חורים לעיניים ופה" (עמ' 27 שורות 10-12) הזהה לרעלה שנתפסה כמוצג בתיק זה (עמ' 31 שורות 17-21).

כמו כן, הוא שולל כל אפשרות לכך שהנאשם לא הפיל את הרעלה בעצמו, או שהוא זה שהשתיל את הרעלה בכיסו של הנאשם (עמ' 30 שורות 12-27).

שוטר 260, אף הוא, שלל באופן מוחלט את קיומו של אדם נוסף בקרב המתפרעים שהיו במקום, שהיה לבוש, אותה העת, באופן דומה (עמ' 27 שורות 24-27).

דו"ח המעצר שמילא הוגש וסומן ת/2.

רס"ר יניב איבגי

עד זה הינו גובה הודעת הנאשם. הוא לא ידע לומר את זהותו של הקצין הממונה שתיאם את החקירה בתיק דנן ופיקח עליה.

רס"ר ניר בן חיים

רס"ר בן חיים, התייצב לתפקידו בבוקר היום, למחרתו של האירוע המתואר בכתב האישום.

הוא התבקש, על ידי חוקר שהוא אינו זוכר את זהותו, ליטול את כובע הגרב (הרעלה) שהוגשה לו על ידי אותו חוקר, לסמנו כמוצג ולהפקידו ב"רישום המוצגים" אשר בתחנה.

כמו כן, הוא צילם את המוצג וצירף את התצלום לתיק החקירה (עמ' 36 שורה 11 עד עמ' 37 שורה 5). הוא מוסיף ואומר כי הדביק את המדבקה על השקית בה נשמר המוצג. על המדבקה מופיע מספר תיק הפ.א. המשטרה (עמ' 39 שורות 6-13).

שוטר 252

שוטר זה העיד אף הוא בפנים גלויות. לדבריו, הוא השתתף בתפיסת חשודים בעת האירוע נשוא כתב האישום.

שוטר 252 היה מוצב, לדבריו, ככוח תפיסה במיקום סמוך לאירוע. בעת ההמתנה, קיבל דיווח ממפקדו שוטר 213 לפיו ישנו מתפרע דומיננטי הלבוש במכנסי ג'ינס כחולים, וכן סווצ'ר עם כובע (קפוצ'ון) כהה עם כיתוב "FOX".

הרכב בו היה עם לוחמים נוספים קרב למקום ההתפרעות במשך זמן של כ"דקה או שתיים" (עמ' 51 שורה 6), ואז פרק מהרכב, ובמרחק של 2 מטרים ממנו, זיהה הלוחם את גבו של צעיר שהיה במקום, והיה לבוש בקפוצ'ון כהה ("זיהיתי את האדם עם הקפוצ'ון השחור על פי הדיווח...קישרתי את הקפוצ'ון והג'ינס לדיווח" - עמ' 50 שורה 27 וכן שורות 31-32).

שוטר 252 זינק מהרכב, רדף אחרי הצעיר שזיהה, ועצר את איבריהם מוחייסן שאכן לבש קפוצ'ון בצבע כהה אך ללא הכיתוב "FOX" עליו, ובלשונו שלו - "ברגע שתפסתי אותו ראיתי שמדובר בקטין ולא מדובר בכיתובית של פוקס...עייכבתי אותו באותו הרגע...אי אפשר לתפוס סתם בן אדם ולעזוב אותו...הוא היה חלק מקבוצה" (עמ' 50 שורות 15-26).

שוטר 252 מציין כי בעת המרדף, סבר כי צבעו של הקפוצ'ון היה שחור, ולדבריו שלו "היה לו קפוצ'ון כהה וזה היה נראה כמו שחור..." (עמ' 52 שורות 14-15).

לגרסתו, העצור הועבר לידי כוח מג"ב שהעבירו לחקירת המשטרה, אך הוא פגש בעצורים שוב בתחנת המשטרה במרחק - מה ממנו (עמ' 51 שורות 22-23).

רס"ר ברק דובר

ברק דובר אינו משרת עוד במשטרה בשל חקירה המתקיימת נגדו בימים אלו. בתחילת עדותו הוא הצהיר כי עילת החקירה נגדו אינה קשורה לשיבוש הליכים או לכל עילה דומה. הסניגור הסתפק בכך ולא העמיק חקור בעניין.

מר דובר ציין בחקירתו, כי הוא צילם את החשודים שנתפסו בתיק, והם הנאשם דן וקטין נוסף שנתפס לבוש עם סווצ'ר (מיזע) ללא הכיתוב "FOX" על חזיתו (ת/3 ות/4).

כאן המקום לציין, כי עיינתי בתמונות המקוריות באמצעות מחשב. נדמה כי הקפוצ'ון שלבש איבריהם מחייסן הינו בצבע כחול כהה, ואילו הקפוצ'ון אותו לבש הנאשם הוא בצבע אפור כהה והכיתוב FOX שעליו הינו בצבע אפור בהיר.

כמו כן, הוסיף דובר כי לאחר שעייין בתקציר התיק הממוחשב הן זה שהוגש על ידי התביעה (ת/6) והן זה שהוגש על ידי הסניגוריה (נ/1), הוא מזהה פעולה של רישום מוצג שהוא "כובע גרב" שנתפס על מתפרע רעול פנים. לשיטתו, "שורת פעולה" שנרשמה על שמו כ"שוטר מזין" במערכת המיחשוב המשטרית מחייבת כניסה אישית באמצעות שם משתמש וסיסמה, ועל כן אם השורה נרשמה על שמו- הרי שהמסקנה המתבקשת היא, כי הוא הזינה (עמ' 43-44 לפרוטוקול).

כמו כן, ציין דובר כי בעת חקירתו של מפקד הצוות (שוטר 213) הוא סימן על מפה נקודות ציון שעלו מעדותו של מפקד הצוות (שוטר 213). המפה הוגשה וסומנה ת/5. בסופה של חקירתו, הוא מציין כי גרסתו זו מקורה בהערכה שלו בלבד הנובעת מהגיונו בלבד ועל דרך ההיקש כפי שהסבירה, וכי לא נרשם כל מזכר בעניין (עמ' 46 שורות 30-31 וכן עמ' 49 שורות 9-20).

הנאשם

הנאשם עצמו העיד אף הוא בפניי וחזר על גרסתו, לפיה הוא היה בדרכו לקניות עבור אחותו (עובדה המקובלת אף על המאשימה, ולפחות לא נסתרה על ידה). בעת שירד מן האוטובוס שהביאו למקום, לדבריו, הוא שמע שמועה כי ישנם מסתערבים באיזור והחל לברוח. לדבריו הרגיש כי "**היו הרבה בעיות ברחוב**" ואף "**היה גם ריח של גז מדמיע**" (עמ' 52 שורות 26-32).

לדבריו, הוא ברח "**אולי ארבעה או חמישה מטרים**", מבלי שראה שוטר רודף אחריו (עמ' 54 שורות 4-7) ואז "**הם קפצו עלי ותפסו אותי**" (עמ' 54 שורה 9).

מקום התפיסה, לדבריו, הוא כשבעה מטרים מהמקום בו ירד מהאוטובוס (עמ' 55 שורות 2-3).

לשיטתו, הוא נתפס לאחר שהחליק ונפל לרצפה, ואז הושלל עליו כובע גרב בכיסו, וכן הוא הוכה על ידי השוטר שתפסו בראשו (עמ' 54 שורות 18-51).

בתחילת עדותו הוא גרס כי "**היו הרבה אנשים עם קפוצ'ון של פוקס**" (עמ' 53 שורה 23), ואילו בהמשך הוא שינה את גרסתו ואמר כי דיבר ב"**כלליות**" לגבי שכיחות הסווצ'ר המדובר ולא תוך כדי תיאור המצב בזירה (עמ' 55 שורה 15).

דין והכרעה

עיקרו של תיק זה ניצב על שאלת זיהויו של הנאשם כאותו "מיידה אבנים דומיננטי" שהיה אותה העת בזירה.

זיהוי זה, ניצב על שלושה אדנים, והם שלושת השוטרים שהיו במקום האירוע במסגרת תפקידם - שוטרים 260,252 ו-213.

שוטר 213, מפקד הצוות, וכן שוטר 260 מציינים בבירור כי במקום לא היה כל מתפרע נוסף הלבוש בסווצ'ר עם כיתוב "**FOX**".

נוסף על כל אלו, וכפי שפורט לעיל, מצייין שוטר 260, כי הנאשם שנלכד על ידו, הסיר את הרעלה שלבש והשליכה בנתיב מנוסתו.

למותר לציין, כי כפי שעולה **מת/2**, מתשובתו של הנאשם לאישום **ומת/1**, הנאשם היה בזירת האירוע ונעצר שם על ידי שוטר 260.

האזנתי לשוטרים הסמויים, ואני מוצא את עדותם אמינה, נאמנה, בהירה ומפורטת. הם העידו באופן ישיר וברור, ללא כל כוונה להתחמק ממתן תשובה כזו או אחרת בעודם מספקים הסברים ברורים לתהיות שעלו, ואינם מהססים לענות ב"לא זוכר" או "לא יודע" כאשר לא זכרו או לא ידעו פרט זה או אחר.

עוד ייאמר, כי גרסתם של שלושת השוטרים אינה זהה, אך היא שלובה זו בזו ויוצרת מארג הגיוני ומסתבר של הכרונולוגיה המתארת את האירועים שהתרחשו סמוך לצומת שועפט באותו היום.

יתירה מזאת, הבה נבחן את התרחיש החלופי אותו מציע הנאשם.

לדבריו, שוטר 213 זיהה בחור אחר, הלבוש באופן זהה ללבושו שלו. בחור זה נעלם בעת ששוטרים 260 ו/או 252 הגיעו לזירה על מנת ללכוד מתפרעים (וזאת על אף ששוטר 213 שמר על קשר עין עם המתפרע הדומיננטי כמעט עד לתפיסתו).

אותו בחור, השליך את רעלתו ונמלט. הנאשם, שהיה בדרך לקניות, הבחין בשוטרים שועטים לעברו והחל להמלט כשהוא בוחר את אותו נתיב בו בחר הבחור שניות אחדות קודם לכן.

שוטר 260 נטל את הרעלה שהושלכה על ידי אותו מיידה רבנים שנמלט מיד לאחר המרדף שניהל אחר הנאשם, ותוך שהוא משאירו ב"עין הסערה" במקום לחלצו אחורה. את הרעלה הוא הניח (שלא לומר "שתל"), בכיסו של הנאשם. למותר לציין, כי הרעלה שנמצאה בזירה זהה בצבעה לרעלה שזיהה שוטר 213 על ראשו של "מיידה האבנים הדומיננטי" שהיה בזירה.

רעלה זו, כמובן, אינה (על דרך המשל, כמובן) הרעלה המצוייה בשקית המוצגים המשטרתית שעליה מודבקה מדבקה שהופקה על ידי ניר בן חיים והנושאת את מספר תיק הפ.א., נשוא כתב האישום דנן.

הפועל היוצא מכל, הוא כי ניר בן חיים נטל אף הוא חלק בקונספירציה המתוארת לעיל, וסייע בה בדרך של רישום מוצג כוזב שהוכנס לתיק.

מדובר, אם כן, על פי תרחיש זה, בקונספירציה רב מערכתית המשלבת בין כוחות מג"ב, כוחות המסתערבים לבין לכוחותיה של משטרת ישראל, שעניינה הפללתו של הנאשם ו"תפירת" תיק בעניינו.

האם ייתכן כי כך היה? יתכן בהחלט.

האם סביר כי כך היה? לטעמי, התשובה שלילית לחלוטין.

"תפירת" תיק שכזה היא מבצע מורכב ומסובך, ואין כל הגיון כי מבצע שכזה יכונן כלפי נאשם צעיר ואנונימי שהגעתו למקום, אף לגרסתו, הייתה בלתי צפויה ולא ניתנת לחיזוי.

הנה כי כן, עדויותיהם של שלושת השוטרים שמצאתים אמינות ומהימנות מטילות את ביצוע ההתפרעות וידידי האבנים על צעיר שהיה בזירה הלבוש בבגדים שתוארו לעיל, נעול בנעליים שתוארו לעיל ורעול פנים.

הסניגור המולמד, עוה"ד מ. יחיא, הפנה לשלושה פסקי דין, בהם חזרו בתי המשפט על ערכאותיהם השונות, כי זיהויו של אדם הוא עניין הפכפך ולא מבוסס דיו, ועל כן יש לנהוג משנה זהירות כאשר מבססים הכרעת דין על ראיות שכאלו. אני, לכשלעצמי, סבור כבא כוחו של הנאשם בעניין זה, אלא שהמקרה דנן שונה מחד, וישנם בו חיזוקים נוספים מאידך.

במקרה דנן, לא קיים זיהוי פנים, ולא נטען כי היה זיהוי שכזה. למעשה, מחלוקתה של ההגנה עם התביעה מצטמצמת לזריקת הרעלה על ידי הנאשם, ותו לא.

אין מחלוקת כי שוטר 213 לא זיהה את פניו של הנאשם, ואף לא יכול היה לעשות כן בשל הרעלה (כובע הגרב) שהיה משוך על פני "מיידה האבנים הדומיננטי". משכך הוא הדבר, הרי שהשאלה כבדת המשקל העוסקת במגבלות המוח האנושי בכל הכרוך בזיהוי פנים והבאה לידי ביטוי בפסיק אותה הגיש לעיוני הסניגור- אינה רלבנטית עוד.

השאלה בתיק דנן שעניינה פרטי הלבוש של מיידה האבנים, הופכת מדין על היתכנות הזיהוי לדיון על ההסתברות הנדרשת להימצאותו של אדם לבוש באופן זהה לנאשם בזירת ההתרחשות.

ככל שסבירותו של הזיהוי (המשולב בקביעות מהימנות, כקביעה העוסקת בשאלת הרעלה והשלכתה, למשל) עוברת את הרף הדרוש להוכחת אשמתו של נאשם, הרי שדי בו כדי לבסס הרשעה.

נדמה כי נטל ההוכחה הורם אל מעבר לספק הסביר הנדרש בפלילים.

עם זאת, נכונה טענת הסניגור המלומד, כי בדיקת DNA בכובע הגרב (הרעלה) יכולה הייתה להוות ראיה פורנזית מכריעה (לכאן או לכאן), ויש להצר על כך כי לא בוצעה במקרה דנן, אולם איני יכול לזקוף לחובתה של המאשימה כי במחדלה מנעה אפשרות להרים את רף הראיות שהוצגו ולקרבו עוד לכיוון הוודאי. בעולם אוטופי, ראוי היה שיעשה כן, אבל בעולמנו שלנו, שאינו אוטופי, ויש בו אילוצים מאילוצים שונים (כח אדם, משאבים, כסף וכדו') אין לצפות לביורור טהור עד לרף של מאה אחוז או בסמוך מאד לו.

בדיקת ה-DNA, אם כן, לא בוצעה, ואין לי אלא את הראיות שלפניי. אך נדמה, כאמור, כי די בהן כדי להרים את נטל ההוכחה לגובה ולמידה המספיקה לשם הרשעה בפלילים, כפי שציינתי לעיל. היינו, גם בהיעדרה של בדיקת DNA, או אף בהיעדרה של הרעלה, ניתן היה להרשיע את הנאשם בדינו.

שמעתי את עדותו של הנאשם, ונדמה כי אכן לא תכנן להתפרע וליידות אבנים אותו היום, אולם איני נותן אמון בגרסתו כי הוא נותר בתמימותו, וכי בעת בריחתו בשל בהלתו ממסתערבים (אותם לא ראה אך שמע שמועה על הימצאותם באיזור) נתפס בכף על לא עוול בכפו.

גרסתו, לפיה הוא ירד מאוטובוס עם נוסעים נוספים, ובחלוף זמן הליכה של מטרים ספורים נתפס בכף על לא עוול בכפו, תוך שרעלה מוצמדת לכיסו ומושתלת עליו, והכל תוך שבגדיו ונעליו מותאמים ומתאימים לתיאור של "מיידה האבנים הדומיננטי" שראה שוטר 213 (ובעניין זה אף תמך הסניגור המלומד בסיכומי - וראה בעניין זה עמ' 58 שורה 25 לסיכומי ההגנה) היא פנטסטית, לא מסתברת ולא סבירה בעליל.

נדמה, כי על אף שלא תכנן זאת קודם, הוא נשאב לאירוע ההתפרעות בהיותו בדרך לקניות, כפי שפורט חלקית בגרסתו.

משנתמוטטה לה גרסתו של הנאשם, הרי שלא נפער אותו חריץ בחומת ראיות התביעה המאפשר לספק הסביר להשתחל משם ולהטיל את צילו על ראיות מרשיעות אלו.

לאור כל אלו, אני מרשיע את הנאשם במיוחס לו כמפורט בכתב האישום.

ניתנה היום, ד' שבט תשע"ד, 05 ינואר 2014, במעמד הצדדים

עמוד 7

